

Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov k 21.10.2022

Obsah

1. Implementácia programového obdobia 2014 – 2020 k 21.10.2022	3
1.1 Stav implementácie EŠIF k 21.10.2022	4
1.2 Stav implementácie k 21.10.2022 podľa operačných programov (OP)	6
1.2.1 Porovnanie stavu a zostatkov kontrahovania k 21.10.2022 podľa jednotlivých OP	6
1.2.2 Porovnanie stavu a zostatkov čerpania k 21.10.2022 podľa jednotlivých OP	7
2. Iniciatívy EK a opatrenia vlády SR a MIRRI SR na riešenie aktuálnych kríz	9
2.1 COVID opatrenia (boj proti pandémie COVID-19)	9
2.2 REACT-EU (eliminovanie dopadov pandémie COVID-19)	9
2.3 CARE a FAST CARE (flexibility EK v súvislosti s utečeneckou krízou na Ukrajine)	10
2.4 Opatrenia na riešenie energetickej krízy s podporou eurofondov	11
3. Opatrenia vlády SR a MIRRI SR na zrýchlenie čerpania	14

1. Implementácia programového obdobia 2014 – 2020 k 21.10.2022

V programovom období 2014 – 2020 sa implementujú fondy EÚ prostredníctvom 11 operačných programov, a to OP Ľudské zdroje, OP Integrovaná infraštruktúra, OP Kvalita životného prostredia, Integrovaný regionálny OP, OP Efektívna verejná správa, OP Technická pomoc, OP Rybné hospodárstvo, programy cezhraničnej spolupráce Interreg V-A SK-CZ, Interreg V-A SK-AT, program spolupráce INTERACT III a Program rozvoja vidieka. Za implementáciu každého operačného programu je zodpovedný poverený riadiaci orgán.

Program	Riadiaci orgán
OP Ľudské zdroje	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
OP Integrovaná infraštruktúra	Ministerstvo dopravy a výstavby SR
OP Kvalita životného prostredia	Ministerstvo životného prostredia SR
Integrovaný regionálny OP	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
OP Efektívna verejná správa	Ministerstvo vnútra SR
OP Technická pomoc	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
OP Rybné hospodárstvo	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
PS Interreg V-A SK-CZ	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
PS Interreg V-A SK-AT	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
Program spolupráce INTERACT III	Bratislavský samosprávny kraj
Program rozvoja vidieka	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Riadiaci orgán je orgán štátnej správy alebo orgán územnej samosprávy určený vládou SR na realizáciu operačného programu. RO je v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1303/2013 plne zodpovedný za efektívne riadenie a implementáciu daného operačného programu v súlade so zásadou správneho finančného riadenia.

Riadiaci orgán napríklad:

- zabezpečuje vypracovanie dokumentácie na programovej a projektovej úrovni;
- navrhuje a po schválení MV uplatňuje výberové a hodnotiace kritéria pre výber projektov;
- zodpovedá za zavedenie a udržiavanie vhodného systému riadenia a kontroly OP v súlade s požiadavkami EK, príslušnými právnymi predpismi EÚ a SR, Systémom riadenia EŠIF a Systémom finančného riadenia, vrátane povinnosti zaviesť účinné a primerané opatrenia na boj proti podvodom;
- vykonáva kontroly a zaisťuje súlad financovaných aktivít s kritériami operačného programu;
- zriaďuje Monitorovací výbor pre OP a je oprávnený zriaďovať pracovné skupiny za účelom zabezpečenia efektívnej implementácie OP alebo jeho časti
- je oprávnený písomne poveriť sprostredkovateľský orgán vykonávaním časti svojich úloh.

1.1 Stav implementácie EŠIF k 21.10.2022

- V roku 2021 bol dosiahnutý najvyšší ročný objem čerpania v celom programovom období, a to 1,95 mld. EUR.
- Aktuálna alokácia EÚ zdrojov programového obdobia 2014 – 2020 je vo výške **16,78 mld. EUR** (s navýšením o iniciatívu REACT-EU v sume 722,25 mil. EUR a navýšením PRV vo výške 716,38 mil. EUR, spolu navýšenie o **1,44 mld. EUR**).
- Ku dňu **21.10.2022** - je vo výzvach a vyzvaniach alokovaných 23,10 mld. EUR, čo predstavuje **137,98 %** z celkovej alokácie EÚ zdrojov. Od začiatku roka 2022 sa alokácia vo výzvach/vyzvaniach zvýšila o 1,16 mld. EUR a od 21.03.2020 sme zaznamenali zvýšenie alokácie vo výzvach/vyzvaniach o 5,37 mld. EUR.
- Ku dňu **21.10.2022** - dosiahla SR kontrahovanie v hodnote **15,80 mld. EUR**, čo predstavuje **94,15 %** z celkovej navýšenej alokácie EÚ zdrojov. Od 21.03.2020 sme zaznamenali nárast kontrahovania o 4,99 mld. EUR, z toho od začiatku roka 2022 sa zvýšilo kontrahovanie o 1,39 mld. EUR.
- Ku dňu **21.10.2022** - dosiahla SR čerpanie na národnej úrovni **10,30 mld. EUR**, čo predstavuje **61,41 %** z celkovej alokácie EÚ zdrojov. Od 21.03.2020 sme zaznamenali nárast v čerpaní o 5,43 mld. EUR, z toho od začiatku roka 2022 sa čerpanie zvýšilo o 1,58 mld. EUR.
- Do konca 2023 je ešte potrebné vyčerpať 5,76 mld. a do konca 2025 ešte dodatočných 716,38 mil. EUR v rámci PRV.
- Pravidlo N+3 pre rok 2022 (záväzok roku 2019) sa už k 21.10.2022 podarilo splniť 8 programom. V rámci zostávajúcich 3 programov (OP Kvalita životného prostredia, OP Rybné hospodárstvo a Program rozvoja vidieka) je potrebné do konca roka 2022 schváliť Certifikačným orgánom a predložiť na EK finančné prostriedky vo výške **131,31 mil. EUR**.
- Navýšenie alokácie EŠIF o **1,44 mld. EUR** od roku 2021 a vplyv na úroveň implementácie

Navýšenie alokácie pre programové obdobie 2014 – 2020 o **1. a 2. tranžu zdrojov REACT–EU** v sume **772,25 mil. EUR**. Navýšené boli alokácie 3 OP:

- ✓ OP Ľudské zdroje: **383,29 mil. EUR**,
- ✓ Integrovaný regionálny OP: **235,78 mil. EUR**,
- ✓ OP Efektívna verejná správa: **103,18 mil. EUR**.

V súlade s nariadením EÚ č. 2020/2220 sa predĺžilo programové obdobie pre PRV a navýšila jeho alokácia o **716,38 mil. EUR**.

V prípade, ak by nedošlo k navýšeniam z titulu REACT-EU a PRV o 1,44 mld. EUR, stav kontrahovania by dosiahol úroveň 99,00 % vs. 94,15 % a stav čerpania by dosiahol úroveň 65,57 % vs. 61,41 %.

Tabuľka č. 1 Prehľad implementácie EŠIF k 21.10.2022

Program	Alokácia 2014-2020		Platné výzvy/vyzvania			Kontrahovanie ¹		Čerpanie EŠIF ³	
	EÚ zdroj	ŠR zdroj	počet	EÚ zdroj	% z alokácie	EÚ zdroj	% z alokácie	EÚ zdroj /za 7. a 8. ÚR za všetky zdroje pre niektoré OP	% z alokácie
OP Ľudské zdroje	2 996 457 169	494 924 635	187	3 880 756 808	129,51%	3 106 868 399	103,68%	2 299 949 832	76,76%
z toho REACT-EU	383 290 653	2 760 930	20	386 832 430	100,92%	354 192 712	92,41%	121 964 733	31,82%
OP IZ bez REACT-EU	2 613 166 516	492 163 705	167	3 493 924 378	133,70%	2 752 675 687	105,34%	2 167 003 596	82,93%
OP Integrovaná infraštruktúra	6 009 937 611	1 026 022 428	297	9 699 779 578	161,40%	6 159 189 949	102,48%	3 628 181 967	60,37%
OP Kvalita životného prostredia	2 832 531 290	329 249 335	96	3 519 865 276	124,27%	2 419 099 303	85,40%	1 652 175 832	58,33%
Integrovaný regionálny OP	1 935 724 762	311 791 447	102	2 940 599 790	151,91%	1 946 042 525	100,53%	945 210 895	48,83%
z toho REACT-EU	235 782 984	1 216 667	18	267 572 901	113,48%	169 633 020	71,94%	39 624 288	16,81%
IROP bez REACT-EU	1 699 941 778	310 574 780	84	2 673 026 890	157,24%	1 776 409 506	104,50%	899 619 326	52,92%
OP Efektívna verejná správa	354 655 437	47 955 668	67	424 101 187	119,58%	341 874 627	96,40%	253 717 869	71,54%
z toho REACT-EU	103 178 940	0	1	85 288 928	82,66%	85 288 928	82,66%	83 926 218	81,34%
OP EVS bez REACT-EU	251 476 497	47 955 668	66	338 812 259	134,73%	256 585 699	102,03%	167 002 597	66,41%
OP Technická pomoc	159 071 912	28 034 015	18	183 486 416	115,35%	151 558 727	95,28%	145 615 833	91,54%
OP Rybné hospodárstvo	9 386 728	3 008 040	10	9 567 151	101,92%	3 089 144	32,91%	2 212 508	23,57%
Interreg V-A SK-CZ	90 139 463	6 228 064	18	111 934 009	124,18%	85 450 707	94,80%	60 721 778	67,36%
Interreg V-A SK-AT	75 892 681	3 981 175	5	75 892 678	100,00%	76 256 388	100,48%	45 433 874	59,87%
PS INTERACT III	39 392 594	-	-	-	-	39 392 594	100,00%	32 853 014	83,40%
SPOLU EŠIF bez PRV	14 503 189 647	2 251 194 807	800	20 845 982 893	144,13%	14 328 822 363	98,80%	9 066 073 402	62,51%
Program rozvoja vidieka	2 276 074 822	765 953 493	63	2 251 235 014	98,91%	1 468 201 136	64,51%	1 238 407 639	54,41%
SPOLU EŠIF	16 779 264 469	3 017 148 300	863	23 097 217 908	137,98%	15 797 023 498	94,15%	10 304 481 041	61,41%
z toho REACT-EU	722 252 577	3 977 597	39	739 694 259	102,41%	609 114 659	84,34%	245 515 239	33,99%
z toho navýšenie alokácie PRV	716 382 979	226 445 641							
EŠIF bez REACT-EU a bez navýšenia PRV	15 340 628 913	2 786 725 062				15 187 908 839	99,00%	10 058 965 802	65,57%

Zdroj údajov: ITMS 2014+ (export dát 21.10.2022 o 7:00hod), Certifikačný orgán (MF SR), RO PRV, RO Interreg V-A SK-AT, RO PS INTERACT III

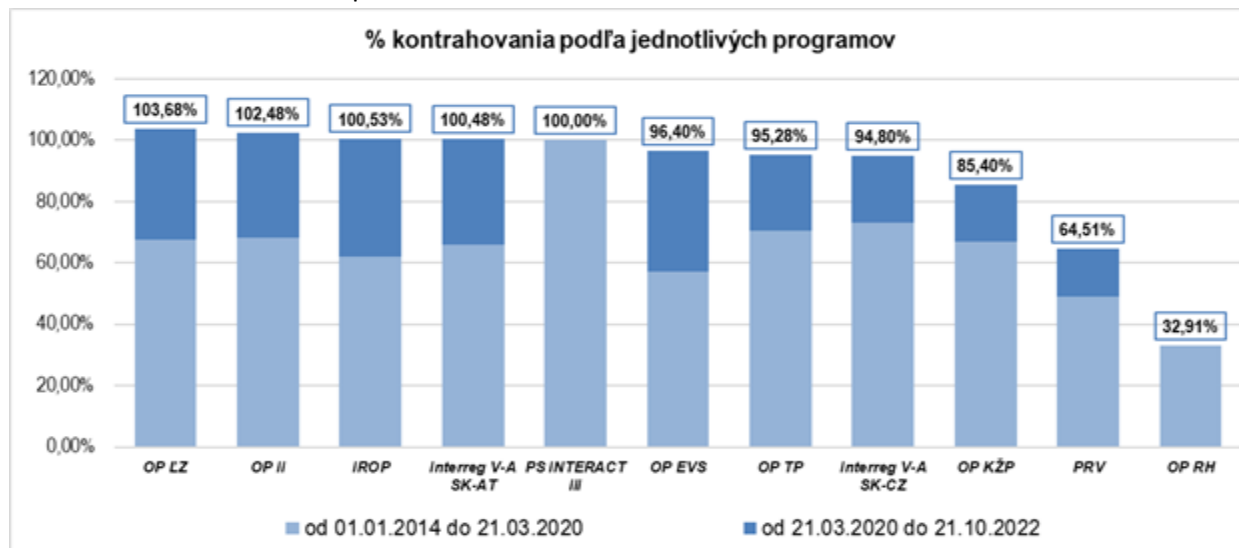
¹Kontrahovanie je uvádzané ako tzv. čisté kontrahovanie, teda také, ktoré je očistené o nečerpanú sumu ukončených projektov so zohľadnením vratiek.

²Čerpanie je uvádzané ako tzv. čisté čerpanie schválené na úrovni certifikačného orgánu so zohľadnením zmien v 7. a 8. ÚR. Za PRV schválené uhradené platby prijímateľom očistené o nezrovnalosti.

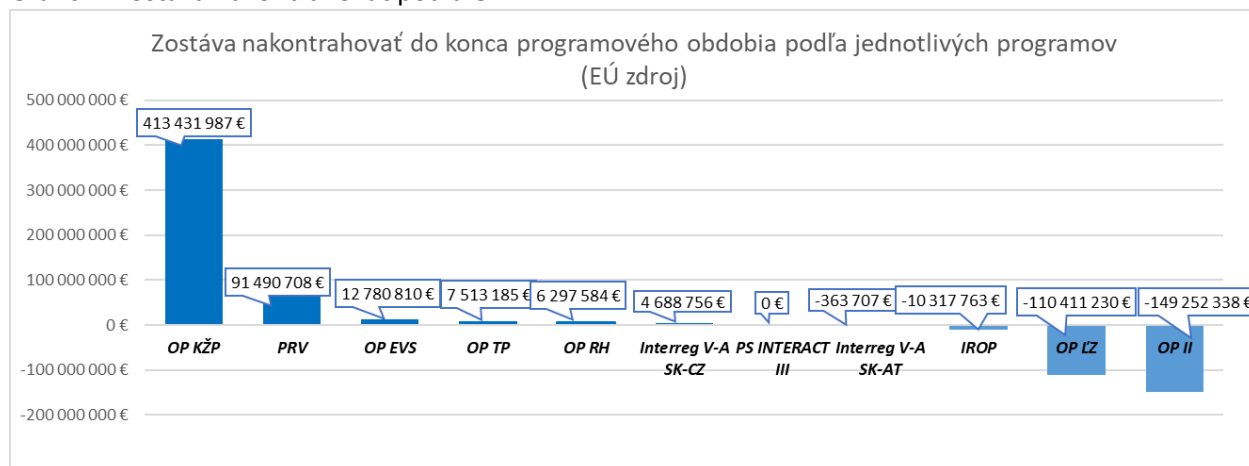
1.2 Stav implementácie k 21.10.2022 podľa operačných programov (OP)

1.2.1 Porovnanie stavu a zostatkov kontrahovania k 21.10.2022 podľa jednotlivých OP

Graf č. 1 Stav kontrahovania podľa OP

Graf č. 2 Zostáva nakontrahovať podľa OP

Pozn. Ide o matematický výpočet zostatku kontrahovania za celý OP, nezohľadňuje jednotlivé prioritné osi, fondy, kategórie regiónov a rezorty. „Zostáva nakontrahovať“ však neobsahuje už schválené žiadosti o nenávratný finančný príspevok, ktoré ešte nemajú uzatvorenú zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, čo v konečnom dôsledku znižuje objem zostávajúcich prostriedkov.

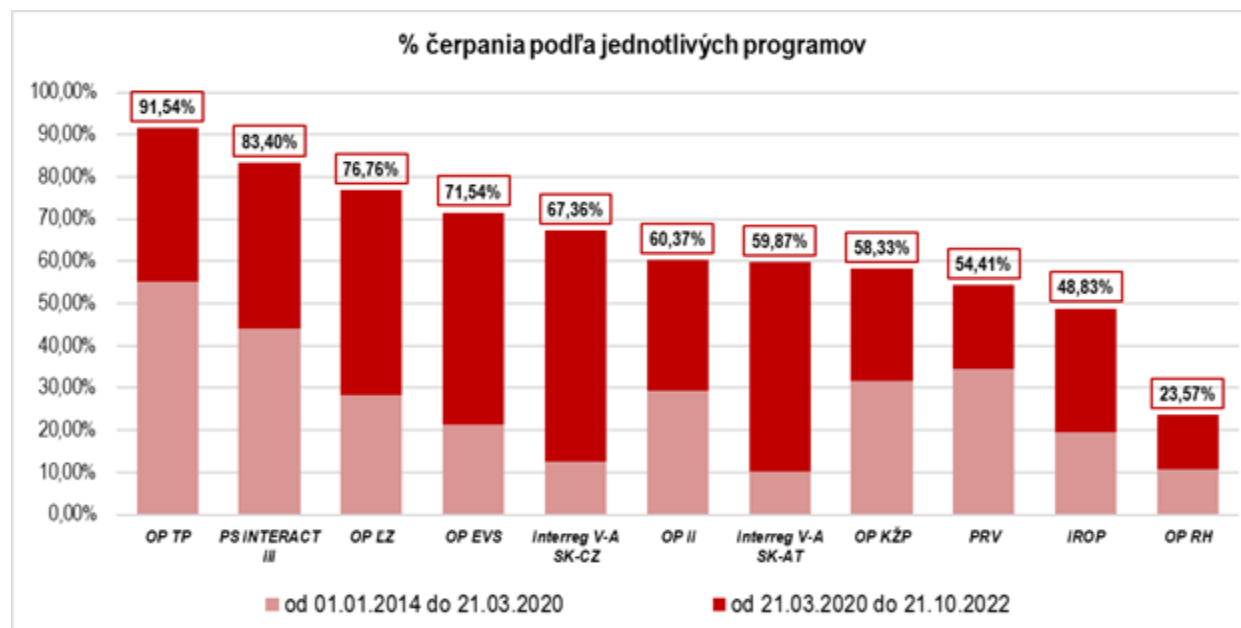
Do konca programového obdobia zostáva nakontrahovať **265,86 mil. EUR**. Od tejto sumy je potrebné odpočítať už schválené žiadosti o nenávratný finančný príspevok, ktoré ešte nemajú uzatvorenú zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, čo v konečnom dôsledku znižuje objem prostriedkov, ktoré ešte zostáva nakontrahovať. Ďalších **716,38 mil. EUR** je možné nakontrahovať v rámci Programu rozvoja vidieka do konca roka 2025, a to v súvislosti s predĺžením programového obdobia pre Program rozvoja vidieka.

Päť programov (OP Ľudské zdroje, OP Integrovaná infraštruktúra, Integrovaný regionálny OP, PS Interreg V-A SK-AT a PS INTERACT III) už dosiahlo kontrahovanie 100 % pridelenej alokácie z EÚ zdrojov. Dlhodobu najnižšiu úroveň kontrahovania dosahuje OP Rybné hospodárstvo. Kontrahovanie nižšie ako 90 % z celkovej alokácie 2014 – 2020 evidujeme v rámci OP Kvalita životného prostredia.

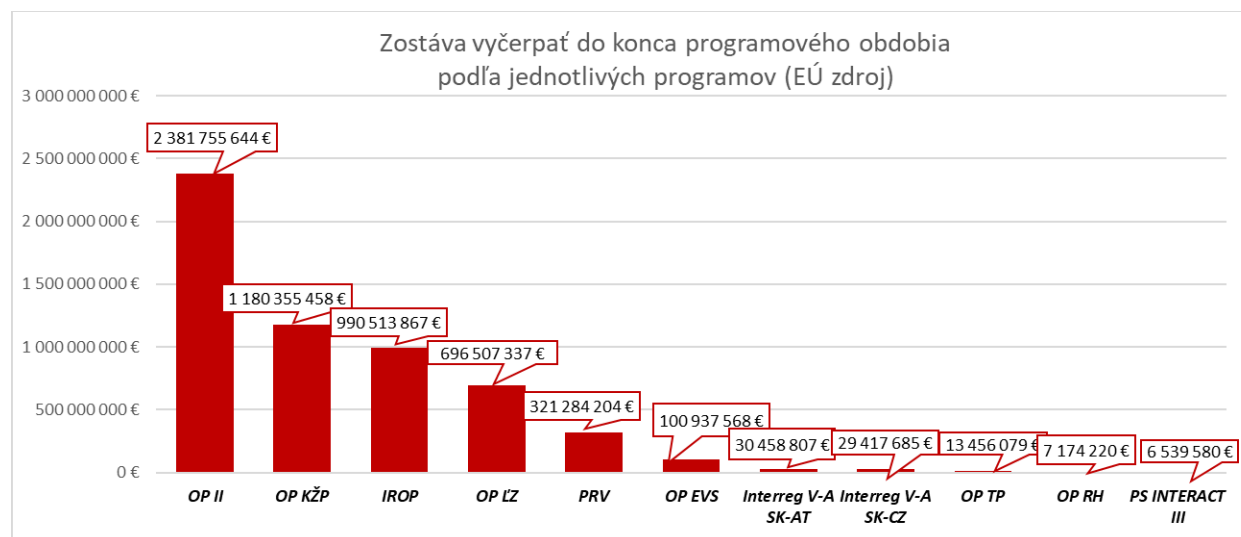
Prehľad stavu a zostatkov kontrahovania podľa OP sa nachádza v tabuľke č. 2 na str. 8.

1.2.2 Porovnanie stavu a zostatkov čerpania k 21.10.2022 podľa jednotlivých OP

Graf č. 3 Stav čerpania podľa OP

Graf č. 4 Zostáva vyčerpať podľa OP

Do konca programového obdobia (najneskôr do marca 2024) zostáva ešte vyčerpať **5,758 mld. EUR**. Dodatočných 716,38 mil. EUR v rámci PRV je možné vyčerpať až do konca roka 2025.

Prehľad stavu a zostatkov čerpania podľa OP sa nachádza v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 Prehľad stavu a zostatkov čerpania podľa OP k 21.10.2022

Operačný program	Zodpovedný rezort/orgán	Alokácia 2014 - 2020 (EÚ zdroj)	Kontrahovanie (EÚ zdroj)	Čerpanie (EÚ zdroj)	% kontrahovania	% čerpania	Zostáva nakontrahovať do konca program. obdobia (bez navýšenia PRV) (EÚ zdroj)	Zostáva vyčerpať do konca program. obdobia - 3/2024 (bez navýšenia PRV) (EÚ zdroj)
OP Ľudské zdroje	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	2 996 457 169	3 106 868 399	2 299 949 832	103,68%	76,76%	110 411 230	696 507 337
OP Integrovaná infraštruktúra	Ministerstvo dopravy a výstavby SR	6 009 937 611	6 159 189 949	3 628 181 967	102,48%	60,37%	149 252 338	2 381 755 644
OP Kvalita životného prostredia	Ministerstvo životného prostredia SR	2 832 531 290	2 419 099 303	1 652 175 832	85,40%	58,33%	413 431 987	1 180 355 458
Integrovaný regionálny OP	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	1 935 724 762	1 946 042 525	945 210 895	100,53%	48,83%	10 317 763	990 513 867
OP Efektívna verejná správa	Ministerstvo vnútra SR	354 655 437	341 874 627	253 717 869	96,40%	71,54%	12 780 810	100 937 568
OP Technická pomoc	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	159 071 912	151 558 727	145 615 833	95,28%	91,54%	7 513 185	13 456 079
OP Rybné hospodárstvo	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	9 386 728	3 089 144	2 212 508	32,91%	23,57%	6 297 584	7 174 220
PS Interreg V-A SK-CZ	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	90 139 463	85 450 707	60 721 778	94,80%	67,36%	4 688 756	29 417 685
PS Interreg V-A SK-AT	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	75 892 681	76 256 388	45 433 874	100,48%	59,87%	363 707	30 458 807
Program spolupráce INTERACT III	Bratislavský samosprávny kraj	39 392 594	39 392 594	32 853 014	100,00%	83,40%	-	6 539 580
Program rozvoja vidieka	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	2 276 074 822	1 468 201 136	1 238 407 639	64,51%	54,41%	91 490 708	321 284 205
EŠIF celkom		16 779 264 469	15 797 023 498	10 304 481 041	94,15%	61,41%	265 857 993	5 758 400 450

Zdroj údajov: ITMS2014+, Certifikačný orgán (MF SR), RO Interreg SK-AT, RO Interact III, RO PRV

Zostáva nakontrahovať do konca programového obdobia predstavuje rozdiel medzi alokáciou 2014-2020 a kontrahovaním (teda uzatvorenými zmluvami o NFP) k 21.10.2022. Ide o matematický výpočet zostatku kontrahovania za celý OP, nezohľadňuje jednotlivé prioritné osi, fondy, kategórie regiónov a rezorty. „Zostáva nakontrahovať“ však neobsahuje už schválené žiadosti o nenávratný finančný príspevok a vydané rozhodnutia o schválení, ktoré ešte nemajú uzatvorenú zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, čo v konečnom dôsledku znižuje objem prostriedkov.

2. Iniciatívy EK a opatrenia vlády SR a MIRRI SR na riešenie aktuálnych kríz

2.1 COVID opatrenia (boj proti pandémie COVID-19)

MIRRI SR v spolupráci s MF SR na základe bilaterálnych rokovaní s jednotlivými rezortami v súvislosti so vzniknutou situáciou spôsobenou pandémiou koronavírusu COVID-19 vypracovalo **Návrh opatrení financovaných z operačných programov európskych štrukturálnych a investičných fondov na boj s pandémiou koronavírusu COVID-19 a odstraňovanie a zmiernenie jej dôsledkov**. Na tieto účely bolo uznesením vlády SR č. 257/2020 z 28.04.2020 vyčlenených **1,105 mld. EUR**.

COVID opatrenia sú zamerané na:

- podporu udržania zamestnanosti: **410,26 mil. EUR (OP ĽZ)**
- podporu zdravotníckeho systému: **204,30 mil. EUR (IROP, OP II)**
- podporu pre mikro, malé a stredné podniky: **330,20 mil. EUR (OP II)**
- podporu zložiek integrovaného záchranného systému: **51,00 mil. EUR (OP KŽP)**
- iné opatrenia na zmiernenie dopadov COVID-19: **109,30 mil. EUR (OP ĽZ)**

K 21.10.2022 bolo z vyčlenenej alokácie 1,105 mld. EUR vo výzvach a vyzvaniach sprístupnených 1,337 mld. EUR (120,99 %), zazmluvnených 1,278 mld. EUR (115,66 %) a vyčerpaných 963,91 mil. EUR (87,23 %).

2.2 REACT-EU (eliminovanie dopadov pandémie COVID-19)

Ďalším opatrením na eliminovanie dopadov pandémie je **3. balíček podpory EK – REACT-EU v celkovej hodnote 745,18 mil. EUR**, o ktorú sa navýšila finančná obálka programového obdobia **2014 – 2020**. Zdroje sa členským krajinám pridelili v dvoch fázach. V prvej fáze na rok 2021 mala SR v zmysle **Vykonávacieho rozhodnutia EK z 12.02.2021** k dispozícii **615,98 mil. EUR** (1. tranža REACT-EU). Na rok 2022 má SR v zmysle **Vykonávacieho rozhodnutia EK z 23.11.2021** k dispozícii **129,20 mil. EUR** (2. tranža REACT-EU). Oproti pôvodne odhadovanej celkovej alokácii REACT-EU vo výške 780 mil. EUR je skutočná celková alokácia v zmysle vykonávacích rozhodnutí EK nižšia o 35 mil. EUR.

V zmysle materiálu č. UV-20294/2020, ktorý vláda SR vzala na vedomie na zasadnutí dňa 23.09.2020, ako aj na základe následných negociácií s Európskou komisiou a riadiacimi orgánmi je podpora z REACT-EU zameraná najmä na:

- podporu aktivít na udržanie a vytváranie pracovných miest, pokračovanie poskytovania sociálnych služieb občanom vrátane terénnej práce a komunitnej starostlivosti. Financuje sa aj zvyšovanie odolnosti zdravotníckeho systému. Pomoc je poskytovaná aj regiónom vo forme financovania zelených aktivít (cyklotrasy, zelená infraštruktúra) a podpor smeruje aj na zatepľovanie bytových domov, zvýšenie kapacít základných škôl a zvýšenie kvality odborného vzdelávania. V rámci boja s pandémiou sú finančne podporení zamestnanci v prvej línii ako sú zdravotníci alebo policajti a hasiči. Keďže súčasná kríza má za následok aj zvyšovanie počtu

najodkázanejších osôb, pomoc z REACT-EU smeruje aj na pokračovanie distribúcie potravinových balíčkov pre tieto osoby.

- **Tieto aktivity je možné realizovať navýšením alokácie v štyroch OP: OP ĽZ, IROP, OP EVS a OP FEAD.** Celková alokácia REACT-EU vo výške 745,18 mil. EUR je rozdelená nasledovne:

Operačný program	Prvá fáza prideľovania zdrojov – rok 2021	Druhá fáza prideľovania zdrojov – rok 2022	Spolu
OP ĽZ	316 832 573	66 458 080	383 290 653
IROP	194 900 994	40 881 990	235 782 984
OP EVS	85 288 928	17 890 012	103 178 940
SPOLU EŠIF	597 022 495	125 230 082	722 252 577
OP FEAD	18 953 095	3 975 558	22 928 653
Spolu REACT-EU	615 975 590	129 205 640	745 181 230

K 21.10.2022 bolo z alokácie 722,25 mil. EUR vo výzvach a vyzvaniach REACT-EU sprístupnených 739,69 mil. EUR (102,41 %), zazmluvnených 609,11 mil. EUR (84,34 %) a vyčerpaných 245,66 mil. EUR (34,01 %).

2.3 CARE a FAST CARE (flexibility EK v súvislosti s utečeneckou krízou na Ukrajine)

EK v nadväznosti na požiadavku členských štátov vrátane SR/MIRRI SR ohľadom zavedenia väčších flexibilití z dôvodu pretrvávajúcej pandémie COVID-19 a z dôvodu migračnej krízy predstavila 8.3.2022 návrh modifikácie kohéznej legislatívy a legislatívy fondu pre azyl, migráciu a integráciu na programové obdobie 2014 – 2020 - **Zmena všeobecného nariadenia (CARE)**, ktorý nadobudol účinnosť 09.04.2022.

Rozsah oprávnenosti výdavkov EŠIF po tejto úprave kohéznej legislatívy neumožňovalo napr. financovať sociálne príspevky pre utečencov alebo presúvať zdroje medzi kategóriami regiónov, resp. financovať aktivity na území Bratislavského samosprávneho kraja zo zdrojov EFRR pre menej rozvinutý región. **Slovenská republika preto spoločne s ďalšími kohéznymi krajinami** požadovala od EK dodatočné flexibility a zmeny prostredníctvom úpravy niektorých článkov vybraných nariadení EÚ. Navrhované flexibility by umožnili optimalizovať čerpanie fondov EÚ programového obdobia 2014 – 2020, ako aj 2021-2027 s cieľom zmierniť dopady prelínajúcich sa kríz.

Európsky parlament na základe požiadaviek členských krajín ako aj SR na svojom plenárnom zasadnutí **4.10.2022** schválil modifikované **nariadenie FAST-CARE**. Deň po publikovaní v Úradnom vestníku, t. j. dňa 26.10.2022 nariadenie nadobudlo platnosť.

Schválené nariadenie FAST-CARE prináša:

zmeny, ktoré posilnia CARE, tzn. zamerané na financovanie potrieb utečencov:

- umožnenie 100 % miery EU financovania pre priority zamerané na integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín (100 % pre obdobie 2014-2020 a 100 % pre obdobie 2021-2027 až do júna 2024);
- krížové financovanie medzi fondmi ESF, EFRR je rozšírené na Kohézny fond;
- minimálne 30 % prostriedkov má byť vyčlenených pre samosprávy a občiansku spoločnosť v rámci vyhradenej priority pre vysídlených ľudí;
- zvýšenie paušálnej sadzby zo 40 EUR na 100 EUR a z 13 týždňov na 26 týždňov;
- oprávnenosť projektov mimo programovej oblasti (viac rozvinutý región);
- zvýšenie zálohovej platby o 0,5% s vplyvom na rozpočet EÚ vo výške 3,5 mld. EUR v rokoch 2022 a 2023 (2021 – 2027).

zmeny, ktoré riešia ekonomické dopady krízy na projekty:

- zníženie limitu pre fážovanie projektov z 5 na 1 mil. eur a doplnenie výnimky z oprávnenosti pre takéto projekty v programovom období 2021 – 2027;
- zvýšenie flexibility na deklarovanie výdavkov jednotlivých prioritných osí pri ukončovaní programového obdobia 2014 – 2020 z 10 % na 15 %;
- väčšia flexibilita pri spätnom preplácaní projektov, ktoré sú už dokončené.

V súvislosti s ponúknutými flexibilitami si jednotlivé rezorty analyzovali stav implementácie EŠIF vo svojej gescii za účelom identifikácie disponibilných zdrojov na implementáciu opatrení na riešenie migračnej krízy prostredníctvom vytvorenia novej prioritnej osi v rámci operačných programov **OP II, OP ĽZ, IROP**. V súčasnosti MIRRI SR organizuje pravidelné technické rokovania s RO/SO k nastaveniu implementačného mechanizmu v súvislosti s FAST-CARE, najmä k využitiu **paušálnej sadzby na utečenca** a podmienky uplatnenia **30% zdrojov alokácie na obce mestá a mimovládne organizácie s cieľom čo najskôr ukončiť proces prípravy revízií OP**.

Implementáciu tejto flexibility brzdí legislatíva EK. Z tohto dôvodu MIRRI SR zaslalo 19.10.2022 list na komisárov E. Ferreiru a N. Schmita, s cieľom dosiahnuť flexibilný výklad legislatívy FAST CARE, tzn. implementovať zdroje FAST-CARE cez strešné orgány, kde mestá, obce a NGO budú koneční prijímatelia pomoci. Tak budú môcť byť refundované už preplatené výdavky zo štátneho rozpočtu, ktoré už boli poskytnuté cez národné schémy príslušných rezortov obciam a mestám. Vzhľadom na koniec programového obdobia je kľúčové realizovať rýchle projekty bez zložitej administratívy.

2.4 Opatrenia na riešenie energetickej krízy s podporou eurofondov

Listom podpredsedníčky vlády a ministerky MIRRI SR z 13.5.2022 boli požiadaní komisári Schmit a Ferreira o zavedenie dodatočných flexibilit kohéznej legislatívy, ktoré by umožnili efektívnejšie využívanie fondov EŠIF v čase prelínajúcich sa kríz. Keďže aktuálnou krízou sú zasiahnuté aj podniky, požadovali sme od EK, aby vyvinula legislatívnu iniciatívu **na zavedenie možnosti financovania prevádzkového kapitálu podnikov z fondov EŠIF**.

V tejto súvislosti sa MIRRI SR 5.9.2022 obrátilo na EK s otázkami týkajúcimi sa možnosti podporovať z Kohézneho fondu opatrenia energetickej efektívnosti v oblasti bývania a budov v súvislosti s podporou energetickej efektívnosti alebo obnoviteľnej energie ako aj možnosti kompenzovať nárast nákladov na energie z fondov EÚ prostredníctvom poukážok pre domácnosti, obce a podnikateľov. Zástupca EK v odpovedi 6.9.2022 uviedol, že prevádzkové náklady na opatrenia v oblasti energetickej účinnosti a obnoviteľnej energie nemôžu byť podporené zo štrukturálnych fondov, podporované môžu byť len investičné náklady.

S cieľom úpravy kohéznej legislatívy MIRRI SR vypracovalo podpornú argumentáciu, ktorá sa premietla do návrhu **listu predsedu vlády SR adresovaného predsedníčke EK Ursule von der Leyen** zaslaného 12. októbra 2022. Slovensko pripravilo vlastný legislatívny návrh na revíziu všeobecného nariadenia (VN), a to listom predsedu vlády, ktorý sa v do značnej miery zhoduje s následne predloženým návrhom EK.

14.10. 2022 predstavila Európska komisia návrh revízie všeobecného nariadenia s cieľom predstaviť opatrenia na riešenie dopadov energetickej krízy z národnej obálky 2014-2020.

Revízia VN sa realizuje prostredníctvom vloženia nového čl. 26b, ktorý obsahuje 9 odstavcov k výnimočným opatreniam na využitie fondov na podporu malých a stredných podnikateľov a zraniteľných domácností dotknutých energetickou krízou.

Predmetom podpory sú:

- **náklady na výdavky na energie pre zraniteľné domácnosti** (ESF v rámci investičnej priority „zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu“);
- **prevádzkový kapitál pre malé a stredné podniky** v súlade s pravidlami štátnej pomoci (ERDF);
- **schémy krátkodobých pracovných úväzkov (tzv. kurzarbeit) prostredníctvom krízového financovania medzi ERDF, KF, ESF.** Aktuálne je možné kurzarbeit využívať len v rámci ESF. Navrhnuté flexibilita umožní využiť zdroje ERDF a KF pod pravidlami ESF (konkrétne investičná priorita „prispôsobenie pracovníkov, podnikov a podnikateľov zmenám“).

Financovanie opatrení:

- revízia umožňuje využiť maximálne **10% z celkovej národnej obálky** určenej pre cieľ 1 Investície do rastu a zamestnanosti, teda **ERDF, KF a ESF vrátane REACTu**. Predmetná flexibilita predstavuje v podmienkach SR približne **1,45 mld. EUR (10% alokácie v rámci cieľa rast a zamestnanosť) podľa návrhu EK**;
- revízia umožňuje **100% spolufinancovanie zo zdrojov EÚ**.

Procesné náležitosti:

- revízia umožňuje **maximálnu flexibilitu využitia krízového financovania** medzi ERDF, KF a ESF vrátane zdrojov z REACTu;
- oprávnenosť je **bez ohľadu na kategóriu regiónov**. Oprávnené je územie celého štátu. V podmienkach SR to znamená vrátane Bratislavského samosprávneho kraja;
- oprávnenosť výdavkov **späťne od 1. februára 2022**. Ide o spätnú oprávnenosť ukončených projektov;

- napriek nutnosti revízie dotknutých OP a jej schválenia zo strany EK, je možné projekty **realizovať ešte pred schválením revízie zo strany EK**. Ide o oprávnenosť prebiehajúcich a nových projektov.

Indikatívny harmonogram schvaľovania:

- revízia je zaradená do legislatívneho procesu **k schvaľovaniu REPowerEU**;
- aktuálne už prebieha **trialóg**, ktorý predstavuje záverečnú fázu schvaľovacieho procesu na európskej úrovni a ide o **trojstranné vyjednávania Komisie, Rady (zastúpená CZ PRES) a Európskym parlamentom**;
- **začiatkom novembra** sa predpokladá **schválenie pozície** k návrhu revízie **v pléne Európskeho parlamentu**;
- **do konca novembra by** mali byť **zosúladené pozície Rady a Európskeho parlamentu**;
- **schválenie** revízie sa predpokladá **do konca roka 2022**.

Jednotlivé riadiace orgány **analyzujú disponibilné zdroje z eurofondov** pre vyčlenenie na podporu aktivít spojených so znížením dopadov energetickej krízy, vrátane **spracovania návrhov konkrétnych oprávnených aktivít/opatrení**, ktoré plánujú implementovať v súvislosti s návrhom revízie všeobecného nariadenia z titulu riešenie energokrízy.

3. Opatrenia vlády SR a MIRRI SR na zrýchlenie čerpania

Predchádzajúca vláda zanechala neuspokojivý stav implementácie eurofondov, kde konkrétne v čerpaní po 6 rokoch implementácie bola dosiahnutá úroveň iba 31,79 %, a teda za necelé 4 roky je potrebné vyčerpať viac ako 2/3 alokácie.

Opatrenia MIRRI SR realizované v roku 2021:

1. Zavedenie nového systému pre krízový manažment v apríli 2021:

- uznesením vlády SR č. 218 z 28. apríla 2021 sú zaviazaní jednotliví ministri **plnením konkrétnych úloh tak, aby sa eliminovalo riziko prepadu prostriedkov**; tieto úlohy sú jednotliví ministri **zaviazaní daným uznesením odpočtovať štvrťročne vláde SR. MIRRI SR** okrem toho **mesačne** predkladá súhrnnú informáciu o stave implementácie EŠIF na rokovanie vlády SR.

2. Krízový manažment je uplatňovaný zavedením 8 pilierov zvýšeného dohľadu nad implementáciou EŠIF ako napr.

- **vypracovanie akčných plánov,**
- **na základe analýzy vykonať vnútorné presuny prostriedkov v rámci OP;**
- **zabezpečiť vyhlásenie výziev do výšky 100 % alokácie príslušného OP do konca r. 2021;**
- **zabezpečiť zazmluvnenie vo výške 90 % do konca roka 2021 a 100% do konca roka 2022;**
- **vytvorenie zásobníkov projektov;**
- **vytvorenie a priebežné monitorovanie a aktualizácia strategických projektov,...**

3. Zjednodušovanie procesov implementácie, a to najmä prostredníctvom:

- zákona č. 128/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov - tzv. „lex corona“, ktorý nadobudla účinnosť **21.5.2020**, a ktorým **sa dosiahlo** napr. odpustenie zmeškania vybraných zákonných lehôt, zavedenie možnosti flexibilnejšie zmeniť alebo zrušiť vyhlásenú výzvu, zavedenie možnosti zastaviť konanie (namiesto povinnosti), predĺženie lehôt v súvislosti s dohodami o splátkach.
- **zmien v Systéme riadenia EŠIF, verzia 10 a 11, ako napr.:**
 - **zverejniť ku každej výzve** stručný a prehľadný **sumár najdôležitejších informácií** k výzve;
 - zaviedla sa **modelová žiadosť o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP)** / formulár ŽoNFP s detailnými inštrukciami k vyplneniu jednotlivých častí ŽoNFP;
 - RO **zverejňuje zoznam najčastejších chýb v ŽoNFP** napr. na svojom webovom sídle OP alebo v webovom sídle príslušného rezortu;
 - prvá ex ante kontrola **nebude vykonávaná podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a audite“)**, čím odpadne režim vydania návrhu správy;
 - zrušila sa povinnosť predkladať výročné monitorovacie správy projektu a v určitých prípadoch aj mimoriadne monitorovacie správy projektu a pod.

- **Aplikácie vyše 40 opatrení v rámci IROP** ešte na jeseň 2020 tak, aby sa najmä prostredníctvom **redukcie povinných kontrol pred vyhlásením verejného obstarávania, zjednodušením pracovných výkazov a zjednodušením overovania hospodárnosti** dosiahla eliminácia akéhokoľvek rizika ďalšej straty finančných prostriedkov v tomto operačnom programe, ktorý je súčasťou MIRRI SR od 1.10.2020.
- **Zákon č. 202/2021 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**, ktorý nadobudol účinnosť **15.6.2021** - s cieľom **zabezpečiť maximálnu transparentnosť, sme zaviedli povinnosť zverejňovania nedostatkov a odporúčaní z auditov**; to znamená, že RO/SO zverejňujú do 60 pracovných dní od skončenia rozhodovania o žiadostiach v konaní o žiadosti pre každú výzvu zoznam schválených žiadostí a zoznam neschválených žiadostí, **spolu s titulom, menom a priezviskom fyzickej osoby alebo obchodným menom alebo názvom právnickej osoby, ktorá sa podieľala na vypracovaní projektu**; ďalšou úpravou novely je aj možnosť žiadateľa podať odvolanie voči rozhodnutiam RO o zastavení konania.
- **Vytvorením jednotnej príručky pre verejné obstarávanie, ktorá nadobudla účinnosť od 15.6.2021.** Touto príručkou sa **zjednocujú pravidlá realizácie a kontroly verejného obstarávania naprieč všetkými OP**. Už sa nebude môcť stať, že na prijímateľa budú kladené rôzne nároky, napr. na predkladanú dokumentáciu, z dôvodu realizácie verejného obstarávania v rámci rôznych projektov od rôznych poskytovateľov. Odstraňujú sa mnohé pravidlá, ktoré boli stanovené nad rámec zákona o verejnom obstarávaní, súčasťou sú vzorové dokumenty, ako i najčastejšie zistenia kontrolných orgánov.
- **MIRRI SR v spolupráci s MF SR iniciovalo novelu zákona o finančnej kontrole a audite, ktorou sa plánujeme zaviesť vzorkový výkon kontrol verejných obstarávaní a žiadostí o platbu. Uvedené opatrenie zásadným spôsobom zrýchli čerpanie finančných prostriedkov.**

Okrem toho ÚVO vykonalo viaceré novely zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorými sa prispelo k zjednodušeniu a k zrýchleniu vykonávania verejných obstarávaní.

Opatrenia MIRRI SR a MF SR realizované v roku 2022:

1. Dňa 01.05.2022 nadobudol účinnosť zákon č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bol novelizovaný aj zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zákon bol vypracovaný v spolupráci s MF SR, pričom táto novela **priniesla nasledovné zmeny v oblasti finančného riadenia:**
 - finančná oprava sa vysporiada voči poskytovateľovi, CO alebo OA viazaním alebo vrátením príspevku najneskôr do 30. septembra roku nasledujúceho po roku, v ktorom boli schválené účty zo strany Európskej komisie;
 - uloženie lehoty pre poskytovateľa, v rámci ktorej je povinný podať podnet na ÚVO / ÚVA / súd v prípade, ak nevráti príspevok prijímateľ alebo neuzatvorí dohodu o splátkach / odklade plnenia;

- pri jednostrannom započítaní pohľadávok z rozhodnutia v správe poskytovateľa nie je potrebný súhlas prijímateľa so započítaním;
- uloženie lehoty na podanie návrhu na začatie exekúcie;
- ak plní iná osoba ako prijímateľ (určená rozhodnutím súdu, resp. „blízka osoba“ prijímateľovi) na účely účtovníctva sa plnenie tejto osoby rozumie za plnenie prijímateľa a poskytovateľ môže s takouto osobou uzatvoriť aj dohodu o splátkach;
- zmena režimu uzatvorenia dohody o splátkach / odklade plnenia a rozšírenie možnosti uzatvorenia dohody nie len do momentu uplynutia lehoty v žiadosti o vrátenie;
- predĺženie doby, na ktorú je možné uzatvoriť dohodu o splátkach, z 3 rokov na 4 roky a dohodu o odklade plnenia z 1 roka na 2 roky;
- doplnenie sankcií za nedodržanie lehôt pri správcovstve pohľadávok;

V nadväznosti na novelu zákona bolo dňa 15.06.2022 MF SR vydané Usmernenie k vzorovému formuláru dohody o splátkach a dohody o odklade plnenia s účinnosťou od 15.06.2022.

2. V rámci zjednodušovania výkonu administratívnej finančnej kontroly žiadosti o platbu 05.05.2022 CKO vydal Jednotnú príručku k predkladaniu dokumentácie k žiadosti o platbu, kde prijímateľom je ministerstvo alebo ostatný ústredný orgán štátnej správy. Uvedenou príručkou sa od 17.06.2022 zavádza povinnosť používať v žiadosti o platbu sumarizačné hárky pri vybraných typoch projektov a výdavkov.

3. Dňa 07.06.2022 nadobudol účinnosť zákon č. 198/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý v nadväznosti na mimoriadnu a nepredvídateľnú situáciu na svetových i domácich trhoch, geopolitickú situáciu a rastúcu infláciu, ktoré sa prejavili vo výrazom raste cien stavebných materiálov, pripravilo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR v spolupráci s Ministerstvom financií SR. Novelou sa rozširuje využitie opatrení prijatých v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 aj na iné vyhlásenie „krízovej“ situácie, ktorá nemusí súvisieť s COVID-19 a na mimoriadne udalosti nespôsobené prijímateľom, ktoré nemohol predvídať. **Týmto rozšírením sa okrem iného umožňuje upraviť podmienky navýšenia zmluvy o NFP pri národných projektoch, ktoré môžu týmto spôsobom pokryť cenový nárast stavebných materiálov.**

Týmto zákonom sa vytvára možnosť na poskytnutie dodatočného príspevku k nenávratnému finančnému príspevku pri dopytovo-orientovaných projektoch, s cieľom reagovať na zvýšenie vstupov vo vzťahu k výdavkom projektu, ktoré by inak nebolo možné zrealizovať. Tento dodatočný príspevok tvoria finančné prostriedky získané uplatnením čl. 25a ods. 1 a 1a nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, ktorým Slovenská republika získala prebytok prostriedkov EÚ využitím 100 % financovania z prostriedkov EÚ v rámci 7. a 8. účtovného roka. Na základe úpravy zákona sa vykonáva analýza jednotlivých operačných programov (MF SR v spolupráci s dotknutými rezortami) s cieľom použitia získaných prostriedkov na riešenie nárastu cien stavebných materiálov.

4. CKO vydal k 01.07.2022 **metodický výklad CKO č. 11** k zákonu č. 198/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spolu s prílohou, ktorou je dokument „Minimálne náležitosti písomného dodatku k zmluve o poskytnutí NFP vo vzťahu k poskytnutiu a používaniu dodatočného príspevku a s tým súvisiacim právam a povinnosťam poskytovateľa a prijímateľa“ ako reflexiu na zvýšenie záťaže na verejné prostriedky z dôvodu riešenia dôsledkov pandémie COVID-19, ako aj dôsledkov vojenskej agresie Ruska proti Ukrajine a potreby reagovať na tieto krízové situácie.
5. **RO pre IROP** vydal usmernenie RO č. 15 k poskytnutiu dodatočného príspevku pre prioritné osi 1,2,4,7, ktorým je možné navýšiť niektoré existujúce zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku tým prijímateľom, ktorých projekty zasiahlo bezprecedentné navýšenie cien stavebných materiálov s účinnosť od 1.8.2022.
6. **Zmena v Systéme riadenia - Dňa 17.06.2022 nadobudol účinnosť nový Systém riadenia EŠIF.** Predmetom aktualizácie Systému riadenia EŠIF, verzia 12 bolo reflektovanie na legislatívne zmeny vyplývajúce z novely zákona o príspevku z EŠIF, zákona o finančnej kontrole a audite a zákona o verejnom obstarávaní.

Zhrnutie najpodstatnejších zmien je nasledovné:

- došlo k zapracovaniu zmien v oblasti zmeny a zrušenia výzvy, možnosti poskytovateľa vyzvať na opätovné doplnenie žiadosti v prípade pochybností o pravdivosti alebo úplnosti žiadosti neodstránených v určenej lehote, možnosti podať odvolanie aj voči rozhodnutiam o zastavení konania z dôvodu pochybnosti o pravdivosti alebo úplnosti žiadosti a z dôvodu, ak žiadateľ nepredložil žiadosť riadne, včas a vo forme určenej poskytovateľom,
- ďalej došlo k zapracovaniu možnosti v rámci administratívnej finančnej kontroly overiť súlad finančnej operácie alebo jej časti len s určenými skutočnosťami podľa výsledku vykonanej písomnej analýzy rizík,
- v rámci oblasti verejného obstarávania došlo k úprave druhej ex ante kontroly, v rámci ktorej bola vypustená povinná kontrola nadlimitných zákaziek vo fáze pred podpisom zmluvy zo strany ÚVO, ak bola hodnota zákazky 600 000 EUR bez DPH a viac. Prijímatelia majú možnosť rozhodnúť sa, či v tejto fáze (pred uzavretím zmluvy s úspešným uchádzačom) požiadajú o kontrolu RO alebo ÚVO, prípadne majú možnosť rovno uzavrieť zmluvu s úspešným uchádzačom. Aktualizácia reagovala na zavedenie elektronickej platformy, ako nástroja na zadávanie podlimitných zákaziek a zákaziek s nízkou hodnotou, a v príslušných častiach sa táto skutočnosť zohľadnila, rovnako ako ďalšie inštitúty zo zákona o verejnom obstarávaní, ak boli odkazy priamo v Systéme riadenia. Podstatné časti z novely boli zapracované v Jednotnej príručke pre žiadateľov/prijímateľov (pravidlá pre zákazky s nízkou hodnotou, pravidlá pre dotované osoby),
- zapracované boli poznatky z aplikačnej praxe týkajúce sa najmä časti elektronickej komunikácie a schvaľovacieho procesu;

7. **Iné opatrenia - ÚVO vykonalo novelu zákona o verejnom obstarávaní, ktorá je účinná od 31.3.2022,** prináša zmeny, ktoré umožnia zrýchliť procesy celého verejného obstarávania. Ide napríklad o:
- zavedenie **inštitútu zjavne nedôvodných námietok**, kedy ÚVO zastaví konanie o námietkach, ak ich účelom boli nedôvodné prietahy vo verejnom obstarávaní. Bude vylúčené podávať námietky pri podlimitných zákazkách na tovary a služby a pri podlimitných zákazkách na stavebné práce bude námietky možné podať až od predpokladanej hodnoty zákazky 800 000 eur bez DPH;
 - pri podlimitných zákazkách a zákazkách s nízkou hodnotou **bude umožnené uzavrieť zmluvu s druhým v poradí**, ak došlo k odstúpeniu od zmluvy a cenová ponuka uchádzača, ktorý je druhý v poradí, nebola vyššia o viac ako 20 % v porovnaní s pôvodnou cenou. V týchto prípadoch ukončenia zmluvy tak nebude potrebné vyhlásiť verejné obstarávanie opätovne, ale vrátiť sa k vyhodnoteniu pôvodnej zákazky;
 - **výrazné zvýšenie limitov pre zákazky s nízkou hodnotou** (v prípade stavebných prác zvýšenie zo 180 000 eur bez DPH na 300 000 eur bez DPH), čo rovnako môže prispieť k rýchlejšiemu zadávaniu zákaziek. Zákazky financované z fondov EÚ sú spojené s povinnými kontrolami, čo pochopiteľne tiež proces predlžuje, avšak za posledné obdobie boli eurofondové kontroly výrazne redukované a vo fázach pred uzavretím zmluvy nastavené ako fakultatívne;
 - s účinnosťou od 9.3.2022 je zároveň **vypustená aj povinná kontrola eurofondových nadlimitných zákaziek vo fáze pred uzavretím zmluvy** s predpokladanou hodnotou 600 000 eur bez DPH zo strany ÚVO, čo výrazne prispeje k rýchlejšiemu uzavretiu zmluvy s vysúťaženým dodávateľom.
8. **Príprava aktualizácie Stratégie financovania EŠIF na programové obdobie 2014 – 2020** s cieľom umožniť 100 % financovanie výdavkov súvisiacich s FAST CARE s očakávanou platnosťou od 10.11.2022. V predchádzajúcom období bola do dokumentu doplnená možnosť 100 % úhrady prijímateľom v prípade realizácie projektov na podporu MRK prostredníctvom MV SR.
9. **Aktualizácie Systému finančného riadenia ŠF, KF a ENRF na programové obdobie 2014 – 2020**, ktoré zvýšili flexibilitu pre používanie jednotlivých systémov financovania. Ide najmä o tieto zmeny:
- možnosť spätnej úhrady výdavkov, ktoré prijímateľovi vznikli, z poskytnutej zálohovej platby;
 - sprístupnenie všetkých systémov financovania pre všetkých prijímateľov bez obmedzenia;
 - možnosť úhrady faktúry dodávateľovi počas schvaľovania žiadosti o platbu predloženej systémom predfinancovania;
 - predĺženie lehoty na vrátenie nezúčtovaného rozdielu poskytnutej zálohovej platby a predfinancovania na 10 pracovných dní a zjednodušenie výpočtu maximálnej výšky zálohovej platby;
 - umožnenie predkladania žiadostí o platbu prijímateľom a jej spracovanie medzi riadiacim orgánom / sprostredkovateľským orgánom / platobnou jednotkou len elektronicky prostredníctvom ITMS2014+ bez povinnosti predkladania žiadostí o platbu v písomnej podobe, čo v maximálnej možnej miere prispeje k efektívnejšiemu predkladaniu a spracovaniu dokumentácie.

Veríme, že tieto opatrenia napomôžu k využitiu všetkých disponibilných prostriedkov, ktoré má SR v tomto programovom období k dispozícii. **V tejto súvislosti je možné vyzdvihnúť niekoľko veľmi pozitívnych faktov:**

- ✓ **neprepadnutie ani jedného eura v roku 2020 a 2021** (splnenie pravidla N+3) v rámci Európskeho sociálneho fondu, Kohézneho fondu, Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka;
- ✓ **nárast čerpania od nástupu novej vlády o 5,43 mld. EUR, pričom v roku 2021 sme zaznamenali najvyšší objem čerpania v celom programovom období, a to 1,95 mld. EUR;**
- ✓ významný nárast čerpania v programoch cezhraničnej spolupráce od marca 2020, a to v programe Slovensko - Česko z 12,49 % na 67,36 % a v programe Slovensko – Rakúsko z 10,19% na 59,87 %. Oba programy cezhraničnej spolupráce spolu s IROP, kde MIRRI vykonáva funkciu riadiaceho orgánu, už splnili aj pravidlo N+3 na rok 2022;
- ✓ **nárast kontrahovania od nástupu novej vlády o 4,99 mld. EUR;**
- ✓ **posun v rebríčku porovnávajúcom čerpanie eurofondov medzi krajinami EÚ a to z 27. miesta k 31.3.2020 na súčasné 22. miesto** (pred Chorvátskom, Maltou, Španielskom, Talianskom, Dánskom a Holandskom).